ประสบการณ์ในการเข้าร่วมการประชุมระดับโลกในการป้องกันการจมน้ำ ณ นครเพิร์ท รัฐออสเตรเลียตะวันตก
An Experience of Participating in the World Conference on Drowning Prevention in Perth, Western Australia

ธนษวัฒน์ ชัยกุล
Thanasawat Chaiyakul
กองเวชกรรมป้องกัน กรมแพทย์ทหารเรือ กรุงเทพมหานคร
Preventive Medicine Division, Naval Medical Department, Royal Thai Navy, Bangkok
Corresponding Author: thanasawat@gmail.com

บทนำ

ผู้นิพนธ์ได้รับอนุมัติจากกองทัพเรือให้เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมระดับโลกในการป้องกันการจมน้ำ 2566 (World Conference on Drowning Prevention 2023) ณ นครเพิร์ท รัฐออสเตรเลียตะวันตก เครือรัฐออสเตรเลีย ระหว่าง 30 พฤศจิกายน - 8 ธันวาคม พ.ศ. 2566 เนื่องด้วยผู้นิพนธ์ได้รับการคัดเลือกให้ไปนำเสนอผลงานโดยปากเปล่า (Oral presentation) ในการประชุมครั้งนี้ร่วมกันกับผู้นำเสนอคนไทยอีกจำนวนหนึ่ง โดยได้รับทุนสนับสนุนส่วนหนึ่งในการลงทะเบียนการประชุมและค่าที่พักจากคณะกรรมการจัดการประชุมที่จัดสรรให้กับผู้เข้าร่วมประชุมที่จะนำเสนอผลงานทางวิชาการจากประเทศกำลังพัฒนา จึงเป็นเหตุผลส่วนหนึ่งที่จะขอบันทึกประสบการณ์ในโอกาสครั้งนี้โดยให้ความสำคัญกับวิทยาการที่ได้รับในการประชุมเป็นหลัก

การจมน้ำเป็นปัญหาสำคัญระดับโลกในประเทศที่กำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศที่มีรายได้ต่ำและรายได้ปานกลาง วัยเด็ก (อายุต่ำกว่า 15 ปี) เป็นกลุ่มสำคัญที่พบการเสียชีวิตจากอุบัติการณ์จมน้ำสูงเป็นอันดับต้นๆ รวมถึงประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้[1] ทำให้ในระยะเวลาที่ผ่านมาองค์การอนามัยโลกได้พยายามยกระดับการสนับสนุนและเร่งดำเนินการในการป้องกันการจมน้ำมากยิ่งขึ้น อันเนื่องจากสมัชชาสหประชาชาติได้มีข้อมติ 75/273 (2021) ในการป้องกันการจมน้ำระดับโลก เมื่อ ค.ศ. 2021 ภายใต้การนำของภาคีจากประเทศบังกลาเทศ สนับสนุนโดยประเทศไอร์แลนด์[2] นอกจากนี้ยังกำหนดให้วันที่ 25 กรกฎาคมของทุกปีเป็นวันป้องกันการจมน้ำโลก สำหรับประเทศไทยมีการขับเคลื่อนในการป้องกันการจมน้ำในเด็กมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน มีผลงานที่ได้รับเป็นรูปธรรมและได้รับคำชื่นชมจากองค์การอนามัยโลก และด้วยเหตุผลข้างต้นต่อมาได้เร่งรัดเพิ่มขึ้นร่วมด้วยตามข้อมติดังกล่าว โดยผู้นิพนธ์ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนกองทัพเรือตามตำแหน่งของ ผู้อำนวยการกองเวชศาสตร์ใต้น้ำและการบิน กรมแพทย์ทหารเรือ ขณะนั้น ในการจัดทำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเป็นภาพรวมของประเทศไทย โดยกองการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขเป็นเจ้าภาพหลัก เพื่อการจัดทำรายงานสถานการณ์โลกในการป้องกันการจมน้ำขององค์การอนามัยโลกต่อไป

การประชุมระดับโลกในการป้องกันการจมน้ำ

ประวัติความเป็นมาของการประชุม

การประชุมระดับโลกในการป้องกันการจมน้ำ (World Conference on Drowning Prevention: WCDP) เป็นการประชุมระดับโลกของสหพันธ์การช่วยชีวิตสากล (International Life Saving Federation: ILS)[3] โดยริเริ่มการจัดประชุมระดับโลกมาตั้งแต่ ค.ศ. 1997 แต่ยังจำกัดอยู่ในบางทวีป จนกระทั่งใน ค.ศ. 2011 ได้มีการจัดการประชุมระดับโลกตามชื่อเป็นครั้งแรกที่เมืองดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และมีการจัดอย่างต่อเนื่องทุก 2 ปี ได้แก่ ที่เมืองพ็อทซ์ดัม สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เมื่อ ค.ศ. 2013 เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย เมื่อ ค.ศ. 2015 เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา เมื่อ ค.ศ. 2017 ซึ่งเป็นครั้งแรกที่องค์การอนามัยโลกได้เข้ามาให้ความสำคัญและเป็นเจ้าภาพร่วม และในครั้งสุดท้ายก่อนหน้าครั้งนี้ที่เมืองเดอร์บัน สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ เมื่อ ค.ศ. 2019 สำหรับ ค.ศ. 2021 ได้เลื่อนการจัดตามแผนเดิมที่วางแผนจะจัดที่เมืองโคลัมโบ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกาออกไปเนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด 19 สำหรับผู้นิพนธ์เองได้มีโอกาสไปร่วมประชุมในการประชุมที่ผ่านมา 2 ครั้ง ที่เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย โดยได้มีโอกาสนำเสนอโดยปากเปล่าในชื่อเรื่อง Maritime and Aquatic Life Support (MALS) a New Paradigm in Bridging the Gap of Aquatic Emergency Medical Management in Thailand[4] และต่อมาได้ไปร่วมประชุมเพียงอย่างเดียวอีกครั้ง ณ เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา

สำหรับการประชุมครั้งนี้จัดขึ้นที่ ศูนย์ประชุมและการจัดนิทรรศการ นครเพิร์ท รัฐออสเตรเลียตะวันตก เครือรัฐออสเตรเลีย ระหว่างวันที่ 4 - 7 ธันวาคม พ.ศ. 2566 โดยมีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการและทัศนศึกษาช่วงก่อนหน้าระหว่าง 1 - 4 ธันวาคม[5] ในหลายพื้นที่และหลายหัวข้อ โดยผู้นิพนธ์ได้เลือกไปทัศนศึกษา ณ เมือง Margaret River และเมือง Busselton ที่อยู่ทางใต้ของนครเพิร์ท โดยอยู่ติดชายฝั่งทะเลทางด้านตะวันตกของเครือรัฐออสเตรเลีย (ภาพที่ 1 และ 2) และได้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง การจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัยทางยุทธศาสตร์ (Flood Disaster Strategic Management) และดูภาพยนตร์สารคดีเรื่อง การเอาชีวิตรอดจากกระแสน้ำย้อนกลับ (RIP Current Survival) ที่ได้ถ่ายทำในหลายประเทศ ซึ่งน่าจะได้เผยแพร่สู่สาธารณะต่อไปในอนาคต

ภาพที่ 1 และ 2 ทัศนศึกษา ณ เมือง Margaret River และ Busselton

วัตถุประสงค์การประชุม

การประชุมนี้เป็นการประชุมหนึ่งในงานสำคัญของสหพันธ์การช่วยชีวิตสากลและเป็นการประชุมในระดับโลก โดยมีวัตถุประสงค์ในการนำผู้เชี่ยวชาญสำคัญของโลกในด้านต่างๆ เช่น การวิจัย ระบบและฐานข้อมูลในการป้องกันการจมน้ำ การช่วย (Rescue) การช่วยชีวิต (Lifesaving) และความปลอดภัยทางน้ำ (Water safety) มาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การพิจารณ์ และเสนอแนะแนวทางการพัฒนา เพื่อที่จะลดอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตในสภาพแวดล้อมทางน้ำทั่วโลก มีเจ้าภาพหลักจากสมาชิกสำคัญของสหพันธ์การช่วยชีวิตสากล ได้แก่ Royal Life Saving Society–Australia (RLSS) และ Surf Life Saving Australia (SLSA) และมีเจ้าภาพร่วมจากองค์กรสำคัญหลายแห่ง ได้แก่ องค์การอนามัยโลก องค์การยูนิเซฟ และมูลนิธิบลูมเบิร์ก (Bloomberg Philanthropies) มีเป้าหมายสำคัญในการปรับยุทธศาสตร์โลกในการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ (Shaping Global Strategy and Mobilizing for Action) ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นการขับเคลื่อนในเวทีระดับโลก ตามสมัชชาสหประชาชาติได้มีข้อมติในการป้องกันการจมน้ำระดับโลก เมื่อ ค.ศ. 2021 โดยองค์การอนามัยโลกจะได้จัดทำการรายงานสถานการณ์การจมน้ำระดับโลกเป็นครั้งแรก และวางแผนในการสร้างเครือข่ายการป้องกันการจมน้ำระดับโลกในเวทีการประชุมครั้งนี้

หัวข้อการประชุม

หัวข้อการประชุม[5] มีความหลากหลายในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการจมน้ำในมุมมองและมิติต่างๆ ทั้งในระดับผู้ปฏิบัติ ผู้วางแผน และผู้กำหนดนโยบาย ประกอบไปด้วย

- Activities and Occupational Settings
- Aquatic Industry Leisure Management
- Coastal Safety
- Disaster and Climate Change
- Drowning Prevention in Low & Middle-income Countries
- Emergency Management & Drowning Prevention
- Emerging Challenges and Opportunities
- Global Development Agendas
- Government role in drowning prevention
- Life stages and Population
- Measuring and Mapping Drowning Burden
- Medical Issues and Treatment
- Policy, Partnerships and Planning
- Swimming and Water Safety Education

สิ่งที่ได้รับจากการประชุม

ในการประชุมจะมีหัวข้อการสัมมนากลุ่มที่สำคัญภายหลังพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ ได้แก่ การปรับยุทธศาสตร์โลกในการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ (Shaping Global Strategy and Mobilizing for Action) โดยเฉพาะในด้านของความเท่าเทียม (Equity) การช่วย (Rescue) และการว่ายน้ำ ยุทธศาสตร์อนาคตในการป้องกันการจมน้ำในกลุ่มประชากรย้ายถิ่นฐาน สภาพอากาศ ภัยพิบัติ และแอฟริกา ส่วนในการนำเสนอ

รายบุคคลจะมีทั้งการนำเสนอโปสเตอร์ตามห้วงเวลาในช่วงเช้าของการประชุมในแต่ละวัน และการนำเสนอโดยปากเปล่า (Oral presentation) ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มต่างๆ ได้แก่ Advocacy, Emergency Response, Leisure, Policy, Poster, Prevention, Rescue, Research และ Swimming ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมสามารถเลือกเข้าห้องประชุมย่อยในหัวข้อที่ตนเองสนใจได้

ผู้นิพนธ์เองมีความสนใจในด้านการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับการจมน้ำ โดยเฉพาะการจมน้ำชายหาด (Coastal drowning) การจมน้ำที่เกี่ยวข้องกับการดำน้ำทั้งสนอร์เกิล และการดำน้ำแบบสคูบา ตามความเชี่ยวชาญของผู้นิพนธ์ในด้านเวชศาสตร์ใต้น้ำ ทำให้สนใจด้านความปลอดภัยชายฝั่ง (Coastal safety) โดยเฉพาะการพัฒนาด้านความปลอดภัยชายฝั่งทะเล โดยการชีวพิทักษ์ (Lifeguarding) โดยเจ้าหน้าที่ชีวพิทักษ์หรือไลฟ์การ์ด ตลอดจนการช่วยชีวิตและความปลอดภัยทางน้ำในรูปแบบต่างๆ เช่น ในการบรรเทาสาธารณภัย โดยเฉพาะจากอุทกพิบัติภัย (Flood-related disaster) และเป็นหัวข้อที่ผู้นิพนธ์ได้รับการคัดเลือกให้ไปนำเสนอในครั้งนี้ ในกลุ่ม Emergency Response ทางด้านการแพทย์ ในชื่อเรื่อง Enhancing Emergency Medical Preparedness for Flood-related Disasters in Thailand: Lessons Learned from the Flood Medical Operations Training (FMOT) Program[6] (ภาพที่ 3) ซึ่งเป็นผลงานของหน่วยงานสมัยที่ผู้นิพนธ์ปฏิบัติงานอยู่ที่กองเวชศาสตร์ใต้น้ำและการบิน กรมแพทย์ทหารเรือ และยังมีข้าราชการกรมแพทย์ทหารเรืออีกท่าน คือ เรือตรี กฤษณะ พิมพานนท์ จากกองเวชศาสตร์ใต้น้ำและการบิน กรมแพทย์ทหารเรือได้รับการคัดเลือกให้ไปนำเสนอโดยปากเปล่าเช่นกันในกลุ่ม Rescue ในด้าน Flood Disaster ในหัวข้อ The Evolution of Flood Rescue Training in Thailand[7] นอกจากนี้ยังมีข้าราชการจากกองการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข คือ คุณสุชาดา เกิดมงคลการ ได้มีโอกาสนำเสนอโดยปากเปล่าด้วยเช่นกัน ในกลุ่มการวิจัยในประชากร (Research) ในชื่อเรื่อง An In-depth Study of Drowning among Children under 5 Years of Age in Thailand[8] ไม่นับผลงานโปสเตอร์อีกจำนวนหนึ่งจากคนไทยที่ได้ไปนำเสนอร่วมด้วย

ภาพที่ 3 ผู้นิพนธ์นำเสนอผลงาน

การประชุมครั้งนี้พบมีการพัฒนา มีความเหมือน และแตกต่างไปจากการประชุมปีก่อนๆ อยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นประสิทธิภาพของการจัดการประชุมด้วยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น การนำโปรแกรม Oxford Abstracts มาใช้ในการรับบทคัดย่อมาพิจารณาคัดเลือกเพื่อให้นำเสนอ และใช้เป็นฐานข้อมูลในการแสดงโปรแกรมหัวข้อการนำเสนอต่างๆ ในแต่ละวัน เพื่อลดความสิ้นเปลืองในการใช้กระดาษในการจัดทำคู่มือการประชุม การจัดทัศนศึกษาในสถานที่ที่สัมพันธ์กับการป้องกันการจมน้ำ เช่น ชายหาด ทะเลต่างๆ การสื่อสารกับประชาชนด้วยการทำป้ายสื่อสารอันตราย การถ่ายทอดองค์ความรู้ความ

ปลอดภัยทางน้ำจากการทำสารคดีระดับภาพยนตร์สู่ประชาชน การสร้างความตระหนักของสถานการณ์การจมน้ำในพื้นที่ ตลอดจนอันตรายจากฉลามที่ดูเหมือนมีอุบัติการณ์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในประเทศ และจัดทำระบบในการแจ้งเตือนเมื่อพบฉลามในพื้นที่อย่างเป็นระบบ การสัมมนาที่สร้างความมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมประชุมในการวางแผนรับมือสาธารณภัยจากอุทกภัย ทางด้านเนื้อหาหลักในการประชุมแม้ว่าเนื้อหาทางการแพทย์ในปีนี้ดูเหมือนจะลดน้อยลงอันเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ที่ผ่านมา หากยังพบสหสาขาวิชาชีพในงานด้านต่างๆ และอาจมากยิ่งขึ้น โดยครอบคลุมตั้งแต่ระดับผู้ปฏิบัติทั้งด้านการช่วย การช่วยชีวิต ทางการแพทย์ ครูสอนว่ายน้ำ ไลฟ์การ์ด เจ้าหน้าที่กู้ภัย นักวิชาการ นักวิจัย ผู้เขียนแผนงานและนโยบาย และผู้กำหนดนโยบาย ตลอดจนสื่อสารมวลชนที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้ทางเทคนิคสู่ประชาชน เนื้อหาทางด้านเทคนิคมีการพัฒนาการไปในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะด้านที่ทำให้เกิดการหยุดชะงัก (Disruption) ของอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (Artifical Intelligence: AI) ปีนี้มีการนำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์และการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine learning) โดยเฉพาะด้านข้อมูล นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล Big data และด้านการช่วย (Rescue) ในการนำภาพวีดิทัศน์ปัจจุบันมาวิเคราะห์กระแสน้ำย้อนกลับ (Rip current) ตามชายหาด สำหรับในสระว่ายน้ำได้มีการติดกล้องถ่ายภาพเคลื่อนไหวทั้งบนผิวน้ำและใต้น้ำ เพื่อตรวจจับคนจมน้ำ ซึ่งในงานครั้งนี้ก็พบมีการนำมาพัฒนาและขายในเชิงพาณิชย์อยู่ด้วยเช่นกัน อันเป็นการยืนยันอีกทางหนึ่งว่ากระแสของ AI ได้เข้าไปถึงในทุกวงการ ทำให้ทุกคนต้องปรับตัวเรียนรู้ที่จะใช้งาน AI อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่และอยู่ร่วมกันกับงานที่ทดแทนด้วย AI ไม่ได้ เช่น ไลฟ์การ์ดที่จะดำลงไปช่วยผู้ประสบภัยเมื่อมีการตรวจจับผู้ประสบภัยจมน้ำ ไม่ควรกังวล หวาดกลัว หรือต่อต้านการใช้ AI หากแต่ผู้นิพนธ์ยังเชื่ออยู่ว่า AI จะช่วยลดปัญหามนุษย์ ปัจจัยที่จะเกิดช่องว่างที่สามารถปิดได้เพิ่มเติมด้วย AI อย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้ AI อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ธรรมาภิบาลน่าจะเป็นสมรรถนะสำคัญของมนุษย์ในยุคต่อไปอย่างแน่นอน

บทสรุป

การเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้นอกเหนือจากที่จะได้เห็นการจัดการประชุมอย่างมืออาชีพ เห็นการให้ความสำคัญกับชนเผ่าดั้งเดิมที่เคยอยู่มาก่อนหน้า ได้เห็นแนวคิดของการบริหารจัดการสาธารณะและทรัพยากรต่างๆ จากการพัฒนาเมืองทั้งเมืองใหญ่และเมืองติดทะเล การจัดการสาธารณะของเครือรัฐออสเตรเลียยังเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการเข้าร่วมประชุมจากหลากหลายระดับ อันเป็นการยืนยันของการเรียนรู้ต่อเนื่องหรือการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากหลากหลายสหสาขาวิชาชีพ หลายบทบาท มีความเชี่ยวชาญหลายด้าน หลายวัยวุฒิและคุณวุฒิ หลายเศรษฐฐานะ ที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการที่จะลดอุบัติการณ์การบาดเจ็บและสูญเสียจากการจมน้ำ โดยการป้องกันการจมน้ำในกลุ่มเป้าหมายหลากหลายวัย หลากหลายมิติของพื้นที่ เวลาและโอกาสในการเข้าถึงจากปัจจัยต่างๆ ที่อาจไม่เกื้อหนุน จากผู้คนที่หลากหลายที่ครอบคลุมตั้งแต่ผู้ปฏิบัติจนไปถึงผู้กำหนดนโยบายในระดับประเทศ นานาชาติ และระดับโลก โดยองค์การอนามัยโลกและสหประชาชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. Regional status report on drowning in South-East Asia. Bangladesh: WHO South-East Asia, SEARO Regional Office for the South East Asia (RGO); 2021.
2. United Nations General Assembly. Resolution adopted by the General Assembly on 28 April 2021. [Internet]. [cited 2023 December 15]. Available from: https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N21/106/27/PDF/N2110627.pdf?OpenElement.
3. International Life Saving Federation. Drowning prevention conference. [Internet]. [cited 2023 Dec 15]. Available from: https://www.ilsf.org/drowning-prevention/conference/.
4. Chaiyakul T, Sawangwong C, Palagawong S, Pimpanon G. Maritime and aquatic life support (MALS) a new paradigm in bridging the gap of aquatic emergency medical management in Thailand. In: World Conference for Drowning Prevention 2015 (WCDP 2015); November 4, 2015. Penang: Malaysia.
5. World Conference on Drowning Prevention 2023. [Internet]. [cited 2023 December 15]. Available from: https://wcdp2023.com.
6. Chaiyakul T, Pimpanon G. Enhancing emergency medical preparedness for flood-related Disasters in Thailand: lessons learned from the Flood Medical Operations Training (FMOT) program. In: World Conference for Drowning Prevention 2023 (WCDP 2023); December 3, 2023. Perth: Australia.
7. Pimpanon G. The evolution of flood rescue training in Thailand. In: World Conference for Drowning Prevention 2023 (WCDP 2023); December 2, 2023. Perth: Australia.
8. Gerdmongkolgan S, Ekchaloemkiet S, Jongsukklai K. An in-depth study of drowning among children under 5 years of age in Thailand. In: World Conference for Drowning Prevention 2023 (WCDP 2023); December 3, 2023. Perth: Australia.